

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد چالوس

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق بین الملل (MA)

موضوع:

تحلیل دزدی دریایی از منظر حقوق بین الملل

استاد راهنما:

دکتر ایرج رضایی نژاد

استاد مشاور:

دکتر منصور ثابت مقدم

نکارنده:

حسن یکدله پور

سال ۱۳۹۰

فهرست

- چکیده ۱
- مقدمه ۲

فصل اول: کلیات بحث و بررسی حقوق، تکالیف و صلاحیت کشورها در مبارزه با راهزنی دریایی

بخش اول: کلیات بحث

- ۱-۱-۱. تاریخچه ۱۶
- ۱-۱-۲. واژه شناسی ۱۹
- ۱-۱-۳. انواع جرایم دریایی ۲۱
- ۱-۱-۴. ویژگی خاص جرم راهزنی دریایی ۳۶

بخش دوم: حقوق، تکالیف و صلاحیت کشورها در مبارزه با راهزنی دریایی

- ۱-۲-۱. راهزنی دریایی استثنایی بر صلاحیت کشور صاحب پرچم ۳۸
- ۱-۲-۲. تعهد بین المللی به مبارزه با راهزنی دریایی ۳۹
- ۱-۲-۳. صلاحیت جهانی و مبارزه با راهزنی دریایی ۴۲
- ۱-۲-۴. حقوق و تکالیف کشورها در مقابل راهزنی دریایی ۴۶
- ۱-۲-۵. راهزنی دریایی در حقوق ایران ۴۷

فصل دوم: بررسی کنوانسیون های بین المللی مرتبط با راهزنی دریایی

بخش اول: بررسی کنوانسیون های دریایی

- ۱-۱-۱. کنوانسیون ۱۹۵۸ دریای آزاد ۵۱
- ۱-۱-۲. کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها ۵۵
- ۱-۱-۳. کنوانسیون مقابله با اعمال غیرقانونی علیه ایمنی دریانوردی ۱۹۸۸ ..... ۶۰
- ۱-۱-۴. کنوانسیون سولاس ۱۹۷۴ ..... ۷۱

بخش دوم: بررسی کنوانسیون های مرتبط غیر دریایی

- ۱-۲-۱. کنوانسیون علیه گروگانگیری ۷۳
- ۱-۲-۲. کنوانسیون مبارزه با جرائم سازمان یافته فراملی ۷۸

فصل سوم : خیزش جدید راهزنی دریایی و واکنش های جامعه بین الملل

بخش اول : خیزش راهزنی دریایی

- ۳ - ۱ - ۱ . طرح مجدد راهزنی دریایی ۸۳
- ۳ - ۱ - ۲ . بروز پدیده دولت ناتوان علت خیزش راهزنی دریایی ۸۴
- ۳ - ۱ - ۳ . بررسی آماری مقوله راهزنی دریایی ۸۸
- ۳ - ۱ - ۴ . اقدامات و رویه جهانی در مبارزه با راهزنی دریایی ۹۱
- ۳ - ۱ - ۵ . پیگیری قضایی ۹۴

بخش دوم : واکنش های حقوقی در مقابل راهزنی دریایی

- ۳ - ۲ - ۱ . قطعنامه صادره مجمع عمومی سازمان ملل متحد ۹۹
- ۳ - ۲ - ۲ . قطعنامه های صادره شورای امنیت ۱۰۰
- ۳ - ۲ - ۳ . قطعنامه های صادره سازمان جهانی دریانوردی ۱۱۹

بخش سوم : ابداعات جدید در حقوق بین الملل بواسطه طرح مجدد راهزنی دریایی

- ۳ - ۳ - ۱ . تحویل مجرمین به کشور ثالث ۱۲۹
- ۳ - ۳ - ۲ . گسترش دامنه جغرافیایی تعریف راهزنی دریایی از دریای آزاد به دریای سرزمینی و خشکی ... ۱۳۴
- ۳ - ۳ - ۳ . گسترش دامنه حقوق بشر دوستانه ۱۳۸
- نتیجه گیری ۱۴۲
- پیشنهادات ۱۴۵
- سوالات قابل طرح و بررسی ۱۴۶
- فهرست منابع ۱۴۷
- خلاصه انگلیسی ۱۵۰

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتیرانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارائه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

چکیده

راهزنی دریایی به عنوان قدیمی ترین جرم بین المللی ، در عصر جدید در کنوانسیون های مختلفی از جمله کنوانسیون های ۱۹۵۸ دریای آزاد و کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها و کنوانسیون ۱۹۸۸ اعمال غیر قانونی علیه دریانوردان مورد توجه قرار گرفته ولی این توجه با مقتضیات امروز چندان همخوانی نداشته بطوریکه سازمان ملل متحد و شورای امنیت جهت مبارزه با شیوع جدید این پدیده مخصوصاً در قضایای پدیدآمده توسط راهزنان سومالیایی ، دست به ایجاد رویه های حقوقی جدید در سطح بین الملل زده و اقدامات عملی فراوانی را نیز انجام داده اند ، معذالک تاکنون این اقدامات نتیجه قابل قبولی در بر نداشته و نه تنها نتوانسته راهزنان را سرکوب و این پدیده را مهار نماید بلکه موجب جسورتر شدن و گسترش دامنه فعالیت راهزنان نیز شده است .

فارغ از ریشه های غیر حقوقی این مسئله ، به نظر می رسد یکی از دلایل این عدم موفقیت عدم تناسب مقررات کنوانسیون های موجود با اشکال جدید پدیده راهزنی دریایی در برهه کنونی باشد در این زمینه شاید مهمترین موضوعات که مورد سوء استفاده راهزنان قرار می گیرد دشواری اعمال حاکمیت موثر در دریاها و تقسیم بندی های حاکمیتی در نظر گرفته شده در آن و همچنین عدم وجود سیستم کیفی مناسب در این زمینه می باشد که منجر به تحرک و تجری راهزنان و ایجاد محدودیت های فراوان برای نهادهای بین المللی ، دولت ها و در نهایت نیروهای عملیاتی مبارزه گر ، شده موضوع دیگر صرفنظر از تاثیر اقدامات علیه راهزنان دریایی ، مشروعیت تمهیدات و اقدامات است که خود مسئله مهمی در سطح بین الملل محسوب می گردد ، چه اینکه نمی توان در مبارزه با یک معضل معیارهای حقوق بین الملل را که ضروریات تاریخی و بشری موجب ایجاد آن ها شده را نادیده گرفت و در آن ها بدون تدبیر و برنامه ریزی و موافقت جامعه جهانی تغییر ایجاد نمود .

می توان مدعی بود که منابع فعلی مورد استناد در حقوق بین الملل در خصوص پدیده راهزنی دریایی پاسخگوی نیازهای فعلی جامعه جهانی نبوده و نیاز به بازبینی و بازنگری جدی دارند . حال اینکه این امر می تواند به صورت مستقیم در صلاحیت و اقتدار دولت ها تاثیر منفی داشته باشد لذا بسیار حساس ، پیچیده و چالش برانگیز خواهد بود .

Analysis of piracy from the perspective of international law

Abstract:

As the oldest international crime of piracy, in a new era in the Convention, including the 1958 Convention and the Sea Convention 1988 Convention 1982 Law of the Sea and illegal actions taken against the sailors, but little attention to the requirements of today It does not comply with UN Security Council to combat the spread of this phenomenon to create a new legal precedent at the international level would also have done a lot of practical measures, However, since these measures result in an acceptable not only failed to suppress the pirates and to inhibit this phenomenon, but even that being assertive and expand the scope has been bandits. Apart from the legal roots of this problem seems to be one of the reasons for the failure to conform to existing conventions and regulations to fit the definition of the phenomenon of piracy is at the present juncture. to international institutions, governments and the operational forces to fight though, has been imposed. Another subject matter of the action against the Pirates, the legitimacy of measures and actions that are considered important at the international level, whether it be in the fight against a scourge that needs to historical norms of international law and human caused It has been ignored in the planning and approval without tact and the international community will change.

Lyhza seems to struggle with effective and legitimate global economic artery of the phenomenon that the target is need to revise the existing conventions. This can present a direct negative impact on the jurisdiction and authority of governments and the extremely sensitive, is complex and challenging.